

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoE/150/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6115215602
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6115215602.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací v exekučnej veci oprávneného : PRO CIVITAS, s.r.o., so sídlom 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A, IČO: 45 869 464, zastúpený splnomocnenou advokátkou JUDr. Veronikou Kubrikovou, PhD., so sídlom 821 01 Bratislava, Martinčekova 13, proti povinnému : U. V., rodená W., narodená XX.XX.XXXX, bytom XXX XX X. X., R. XXXX/X v exekučnom konaní vedenom súdnou exekútorkou Mgr. Janou Virličovou, so sídlom Exekútorický úrad 831 04 Bratislava, Vajnorská 100/A pod spisovou značkou Ex 7885/15, na vymożenie pohľadávky v sume 1735,38 eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 9Er/69/2015-8 zo dňa 27.07.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd zastavil exekučné konanie s poukazom na znenie ustanovenia § 104 ods. 1 a podľa § 159 ods. 3 O.s.p., v spojení s ustanovením § 251 ods. 4 O.s.p. pre neodstrániteľný nedostatok podmienky konania a to právoplatne rozhodnutej veci - res iudicata. V odôvodnení exekučný súd uviedol, že oprávnený sa domáha vykonania exekúcie proti povinnému na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. IG-C/0411/0407 vydaný dňa 24.02.2012 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriaďovateľa Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s., Bratislava (ďalej „rozhodcovský rozsudok“). Súd konštatoval, že predložený exekučný titul už bol v konaní prebiehajúcim na tamojšom súde vedenom pod spisovou značkou 4Er/2815/2012 uznesením číslo konania 4Er/2815/2012 - 22 zo dňa 29.01.2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoE/23/2014-63 zo dňa 30.04.2014 vyhodnotený ako nulitný právny akt, nakoľko právomoc rozhodcovského súdu, ktorý exekučný titul vydal, bola založená na rozhodcovskej doložke, ktorú súd považoval za absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Z uvedeného dôvodu bolo následne exekučné konanie uznesením č.k. 4Er/2815/2012-72 zo dňa 04.03.2015 zastavené. Následne potom exekučný súd konštatoval, že pokiaľ už súd raz právoplatne rozhodol, že exekučný titul predložený oprávneným nie je spôsobilý byť podkladom na exekúciu, nie je možné, aby oprávnený predložil takýto exekučný titul opätovne a domáhal sa vykonania exekúcie. Súd konštatoval, že v tomto prípade sa jedná o tých istých účastníkov exekučného konania, ako pri predošlej vykonávanej exekúcii a o ten istý skutkový základ prameniáci z rovnakého exekučného titulu, z rovnakej zmluvy o úvere, ako aj z rovnakého nároku oprávneného. Vzhľadom na existenciu neodstrániteľnej právnej prekážky veci právoplatne rozhodnutej (rei iudicatae), z uvedeného dôvodu potom súd exekučné konanie zastavil.

Proti uzneseniu exekučného súdu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Namieta, že prekročením zákonných limitov pre skúmanie žiadosti o udelenie poverenia súd 1. stupňa rozhodoval nad rámec zákonom zverenej právomoci, svojim konaním odňal účastníkom konania možnosť konať pred súdom a zároveň súd 1. stupňa pri posudzovaní žiadosti o udelenie poverenia vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. V predmetnej fáze exekučného konania príslušný exekučný

súd rozhodol výlučne o podanom návrhu na vydanie poverenia, pričom prípustnými výsledkami sú buď vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, alebo vydanie uznesenia o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia. Argumentuje, že podmienky exekučného konania sú dotknuté vzhľadom k prekážke už začatej veci, respektíve pri prekážke veci rozhodnutej, až po vydaní exekučného príkazu, pričom určujúcim pre posúdenie prekážky res iudicata bude obsah exekučného príkazu. V predmetnej veci nebolo súdom poverenie udelené, preto prekážka res iudicata nemohla v tomto exekučnom konaní nastať. Poukázal na ustanovenie § 232 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého pokiaľ pohľadávka oprávneného nebola ani čiastočne uspokojená, môže oprávnený so súhlasom súdu podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona. Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam. Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím vo veci samej a preto nezakladá námietku právoplatne rozhodnutej veci. Poverenie súdneho exekútora na vykonanie exekúcie je individuálny právno - aplikačný akt, ktorý má priame právne účinky len voči osobe súdneho exekútora. Z uvedených dôvodov udelenie alebo neudelenie poverenia na vykonanie exekúcií nezakladá prekážku res iudicata pre rozhodnutie exekučného súdu, ktoré v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný. Exekučné konanie nemá vo svojom predmete vec, o ktorej by sa mohlo právoplatne rozhodnúť a predstavuje len vykonávacie konanie, ktorého obsahom je nútený výkon už právoplatne rozhodnutej veci. Exekučné konanie nerozhoduje o merite veci, o ktorom by sa rozhodovalo, ale predstavuje len proces. Oprávnený zároveň poukázal na skutočnosť, že zákonodarca v Exekučnom poriadku úmyselne neuvádza prekážku veci rozhodnutej ako vadu konania, ktorá bráni ďalšiemu postupu. Oprávnený taktiež namieta prekročenie zákonných limitov preskúmania žiadosti o vydanie poverenia podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. Z povahy veci nie je možné priznať exekučnému súdu väčší rozsah vecnej preskúmvacej pôsobnosti, než ako v prospech zákonnej úpravy nesvedčia nielen jazykové, logické, axiologické a systematické dôvody, ale aj premenné historického výkladu. V tomto štádiu súd nie je oprávnený rozhodovať ani o zastavení konania a to už vôbec nie pokiaľ sa nevysporiadal s otázkou udelenia, respektíve neudelenia poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi. Oprávneným má rovnako za to, že postupom súdu došlo k odňatiu možnosti účastníka konania konať pred súdom a konštruovaním nového skutkového stavu bez účasti oprávneného aj k odňatiu možnosti vyjadriť sa k vykonaným dôkazom a k skutkovému stavu. Oprávnený taktiež namieta porušenie právnej istoty a legitímnych očakávaní, keď exekučné súdy v skutkovo a právne obdobných veciach poverenie vydávajú aj zamietajú. Oprávnený však opakovane zdôraznil, že súdy v exekučnom konaní nepreskúmvajú vecnú správnosť rozhodcovského rozsudku, ale realizujú svoje oprávnenie vyplývajúce zo zákona a to z ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, teda oprávnenie posúdiť, či tento exekučný titul nie je v rozpore so zákonom formulovanými požiadavkami. Postupom súdu došlo taktiež k neprimeranému zvýhodňovaniu povinného pred exekučným súdom, čím bol porušený princíp rovnosti účastníkov konania, keďže bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek právny úkon sa nezákonne zvýhodňuje na základe jeho postavenia. Exekučný súd tak nahrádza pasivitú povinného svojím konaním a svojou vôľou bez toho, aby povinný urobil akýkoľvek úkon. Exekučný súd svojím postupom znemožnil oprávnenému uplatniť svoje právo priznané exekučným titulom, ktorého účinky sa v zásade zhodujú s účinkami právoplatného rozsudku. Oprávnený na podporu svojich argumentov v odvolaní citoval z viacerých rozhodnutí všeobecných súdov, ako aj z nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky. Na základe uvedeného oprávnený navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu zmenil tak, že žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vyhovie, alternatívne, aby príslušný súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu 1. stupňa na ďalšie konanie.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Vychádzajúc z ustanovenia § 215 ods. 4 O.s.p. na výkon rozhodnutia a exekučné konanie podľa osobitného predpisu sa použijú ustanovenia predchádzajúcich častí, ak tento osobitný predpis neustanovuje inak. Rozhoduje sa však vždy uznesením.

Podľa § 159 ods. 3 O.s.p. len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova.

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví. Ak vec nespadá do právomoci súdov alebo ak má predchádzať iné konanie, súd postúpi vec po právoplatnosti uznesenia o zastavení konania príslušnému orgánu; právne účinky spojené s podaním návrhu na začatie konania zostávajú pritom zachované.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku, exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.

Prekážka rozsúdenej veci (res iudicata, § 159 ods. 3 O.s.p.) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia (zistenie) v každom štádiu konania vedie k zastaveniu konania. Rozlišujeme procesné podmienky na strane súdu, na strane účastníkov konania, negatívne procesné podmienky a tzv. „ďalšie procesné podmienky“ (ku ktorým patrí napr. podmienka zaplatenia súdneho poplatku). Negatívne procesné podmienky civilného konania, medzi ktoré patrí prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata) a prekážka veci začatej (litispendencia), sú upravené v Občianskom súdnom poriadku v ust. § 159 ods. 3 (res iudicata) a § 83 (litispendencia). Posudzovanie negatívnych procesných podmienok prichádza do úvahy aj v exekučnom konaní. Prekážku litispendencie v rámci stretu dvoch exekučných konaní upravuje výslovne § 36 ods. 3 Exekučného poriadku. Vzhľadom na to, že prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je v Exekučnom poriadku výslovne upravená, podľa § 251 ods. 4 O.s.p. je potrebné použiť subsidiárne ustanovenia O.s.p. s tým, že je potrebné zohľadniť aj špecifiká exekučného konania (podľa uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 311/2012 zo dňa 28.03.2013 prekážka právoplatne rozhodnutej veci sa v exekučnom konaní posudzuje primerane k špecifikám tohto konania). V občianskom súdnom konaní platí, že pokiaľ bolo rozhodnuté procesne, a teda nie meritórne, nepredstavuje rozhodnutie o zastavení konania prekážku res iudicata. V exekučnom konaní však dochádza k zastaveniu exekučného konania alebo exekúcie aj z dôvodov hmotnoprávných, ktoré možno stavať na roveň zamietnutia návrhu v tzv. základnom, sporovom konaní. V takomto prípade predstavuje zastavenie exekučného konania, res. exekúcie prekážku veci právoplatne rozhodnutej, pretože exekučný súd právne vec posúdil aj z hľadiska hmotnoprávneho základu oprávneným uplatneného nároku voči povinnému. Nejde preto len o výslovne procesné rozhodnutie. Nakoľko Exekučný poriadok nepripúšťa obnovu konania (§ 36 ods. 5 Exekučného poriadku), potom pri novom návrhu na vykonanie exekúcie sa nevyklučuje skúmanie všetkých podmienok exekučného konania, teda aj podmienky neexistencie prekážky, ktorá by bránila vedeniu exekúcie. Ak však dôjde k zastaveniu exekúcie z procesných dôvodov, napr. oprávnený navrhne zastavenie exekúcie, nebráni neskôr oprávnenému prekážka veci rozhodnutej v tom, aby návrh na vykonanie exekúcie podal znovu. O totožnosť účastníkov ide najmä vtedy, ak v novom konaní ide o ten istý nárok medzi tými istými účastníkmi. Konanie sa týka tých istých osôb aj v prípade, ak v novom konaní vystupujú právni nástupcovia pôvodných účastníkov konania, či už z dôvodu univerzálnej alebo singularnej sukcesie.

V konkrétnej veci odvolací súd, oboznámiac sa s obsahom spisu zistil, že oprávnený podal dňa 15.03.2015 na Okresný súd Banská Bystrica návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej. Dňa 24.07.2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Ako exekučný titul predložil Rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., Bratislava sp. zn. IGC04110407 zo dňa 24.02.2012, ktorým zaviazal povinného na zaplatenie sumy 1735,38 eur s príslušenstvom. Hmotnoprávny základ rozhodcovským rozsudkom priznaného nároku bola Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27.03.2009. Súčasťou zmluvy sú aj Obchodné podmienky pre úver Dostupná pôžička, pričom v zmluve o úvere v bode 2. čl. 7 so zmluvné strany stanovili, že všetky spory, ktoré vzniknú z predmetnej zmluvy, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie budú riešené výlučne pred konkrétnym rozhodcovským súdom v zmysle rozhodcovskej doložky obsiahnutej vo Všeobecných obchodných podmienkach. Od tejto rozhodcovskej doložky si odvodil svoju právomoc rozhodcovský súd.

Z odôvodnenia uznesenia exekučného súdu, ako aj z obsahu pripojeného spisu 4Er/2815/2012 je zrejmé, že exekučný súd sa pred rozhodovaním podľa ustanovenia § 44 Exekučného poriadku oboznámil s obsahom spisu vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4Er/2815/2012, z ktorého súd zistil, že v danej exekučnej veci podal totožný oprávnený návrh na vykonanie exekúcie proti totožnému povinnému a ako exekučný titul priložil totožný rozhodcovský rozsudok sp. zn. IGC04110407 zo dňa 24.02.2012 Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Rozhodcovská, arbitrážna a mediačná a.s., Bratislava. Uznesením číslo konania 4Er/2815/2012 - 22 zo dňa 29.01.2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17CoE/23/2014-63 zo dňa 30.04.2014

súd predmetný exekučný titul vyhodnotil ako nulitný právny akt, nakoľko právomoc rozhodcovského súdu, ktorý exekučný titul vydal, bola založená na rozhodcovskej doložke, ktorú súd považoval za absolútne neplatný právny úkon z dôvodu, že ide o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Z uvedeného dôvodu bolo následne exekučné konanie uznesením č.k. 4Er/2815/2012-72 zo dňa 04.03.2015 zastavené. Rozhodnutie exekučného súdu o zastavení exekúcie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.03.2015.

V danom prípade súdy rozhodli v štádiu exekučného konania, v ktorom súd posudzuje splnenie procesných predpokladov, za ktorých sa súdnemu exekútorovi udeľuje poverenie na vykonanie exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku). Zo spisu vyplýva, že obidve exekučné konania, teda exekučné konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 4Er/2815/2012, ako aj neskoršie exekučné konanie vedené na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 9Er/69/2015, boli podľa § 36 ods. 2 Exekučného poriadku začaté návrhom na vykonanie identickej exekúcie týkajúcej sa rovnakých účastníkov, na základe rovnakého exekučného titulu za účelom vymoženia rovnakého nároku. Napriek právoplatnému a vykonateľnému rozhodnutiu okresného súdu ten istý oprávnený podal proti tomu istému povinnému opakovane návrh na vykonanie exekúcie, a to na podklade toho istého exekučného titulu napriek tomu, že exekúcia bola zastavená pre materiálnu nevykonateľnosť tohto konkrétneho exekučného titulu. Prekážku rozsúdenej veci pre exekučné konanie netvorí právoplatný rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, a to ani vtedy, ak exekučný súd skúma, či exekučný titul vydaný vo forme rozhodcovského rozsudku je materiálne vykonateľný, ale v danom prípade súd už raz vyslovil právny názor, že vykonanie exekúcie na základe predloženého exekučného titulu je neprípustné.

Odvolací súd má preto za to, že exekučný súd v konaní postupoval správne, keď zastavil exekučné konanie ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť. Exekučný súd vo svojom uznesení správne skonštatoval, že res iudicata je procesnou prekážkou, ktorú nemožno odstrániť, nakoľko súd už raz právoplatne rozhodol, že exekúcia vedená na podklade predmetného konkrétneho rozhodcovského rozsudku je neprípustná a exekučné konanie bolo právoplatne zastavené (§ 44 ods. 4 Exekučného poriadku), pričom nový návrh neuvádza žiadne nové dôvody, pre ktoré by mal exekučný súd totožný exekučný titul inak právne posudzovať. Predošlé rozhodnutie exekučného súdu teda predstavuje prekážku rozhodnutej veci.

Záverom považuje odvolací súd za potrebné uviesť, že z hľadiska princípu právnej istoty nie je v právnom poriadku možné, aby v jednom exekučnom konaní súd vyslovil neprípustnosť exekúcie pre materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu a po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia oprávnený znovu podal návrh na vykonanie exekúcie, na podklade ktorého by sa úspešne domohol nároku na podklade exekučného titulu, ktorý bol v inej exekučnej veci v prospech totožného oprávneného a vedenej voči totožnému povinnému vyhlásený exekučným súdom za nespôsobilý exekučný titul z dôvodu jeho materiálnej nevykonateľnosti, brániacej vedeniu exekúcie.

Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ustanovenia § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.